

ADRODDIAD I'R CABINET

19 CHWEFROR 2015

Aelod Cabinet: Cyng. Dafydd Meurig

Pwnc: Adolygiad Parcio

Swyddog cyswllt: Aled Davies, Pennaeth Adran Rheoleiddio

Y penderfyniad a geisir/pwrpas yr adroddiad: I gyflwyno argymhellion i newid trefniadau rheoli parcio a strwythur ffioedd parcio yng Ngwynedd i fod yn weithredol o 1 Ebrill 2015.

Barn yr aelod lleol Mater sy'n berthnasol i bob Aelod

Cyflwyniad

1. CEFNDIR

- 1.1 Mae polisiau a gweithdrefnau parcio Cyngor Gwynedd wedi aros yr un fath fwy neu lai ers 2007. Mae hi felly yn hen bryd iddynt gael eu hadolygu er mwyn asesu p'un a yw'r trefniadau rheoli cyfredol yn cwrdd ag anghenion y Cyngor ac anghenion y Cymunedau y mae'n eu cynrychioli.
- 1.2 Roedd gofyn hefyd adolygu priodoldeb y strwythur ffioedd presennol gan nad yw'r ffioedd wedi newid ers 2007 hyd yn oed i adlewyrchu cyfraddau chwyddiant a newidiadau Treth ar Werth. Byddai'r ffioedd wedi codi dros 15% ar gyfartaledd pe byddent wedi eu haddasu yn rheolaidd i adlewyrchu effaith chwyddiant a newidiadau Treth ar Werth dros y cyfnod ers 2007.
- 1.3 Mae'r trefniadau rheoli parcio cyfredol, a syniadau ac opsiynau ar gyfer y dyfodol wedi eu trafod yn anffurfiol mewn nifer o gyfarfodydd dros y ddwy flynedd diwethaf. Bu i'r trafodaethau hynny gael eu harwain gan yr Aelod Cabinet er mwyn sefydlu blaenoriaethau, cyfeiriad ac ystyried gwaith ymchwil a wnaed. Roedd y gwaith hefyd yn asesu sut gaiff parcio ei reoli mewn Siroedd eraill
- 1.4 Bu i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau drafod y mater yn eu cyfarfod 10 Rhagfyr, 2013. Adroddwyd i'r Pwyllgor Craffu eto ar 1 Hydref, 2014 lle trafodwyd yr argymhellion a'r effaith posib ar drigolion a chymunedau'r Sir. Penderfynodd y Pwyllgor;

PENDERFYNWYD datgan bodlonrwydd gyda chynigion yr adolygiad yn amodol ar y pwyntiau canlynol;

i) Bod angen annog cydweithio gweithredol gyda chymunedau lleol ar reolaeth meysydd parcio

ii) Y dylid craffu nifer o feysydd parcio am ddim yn lleol wedi trafod y mater gydag aelodau lleol.

iii) Croesawu'r syniad o godi tal am barcio mewn 'llecynnau bathodynau glas' ond bod yn rhaid sicrhau bod unrhyw incwm yn cael ei ddefnyddio i wella'r cyfleusterau i ddefnyddwyr. Y dylai'r Cabinet, pan yn ystyried y cynigion yn ffurfiol dderbyn gwybodaeth gymharol yn arbennig o gynghorau cyfagos.

2. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 2.1 Pwrpas yr adroddiad hwn yw cyflwyno argymhellion ar sut i reoli parcio yn y dyfodol. Cyflwynir argymhellion ar bob agwedd y rhoddwyd ystyriaeth iddi, gan roi rhesymeg pam y dylid mabwysiadu'r opsiwn dewisedig. Amlinelli'r effeithiau ariannol ac amgylcheddol posib, a'r effaith bosib ar yr economi leol. Wrth baratoi'r adroddiad rhoddwyd hefyd ystyriaeth i faterion cydraddoldeb.
- 2.2 Rhaid cydnabod bod parcio yn medru bod yn fater cynhennus ac fod cynigion ar gyfer rheoli parcio yn medru ysgogi teimladau cryf o bersectif personol a lleol. Fodd bynnag, rhaid edrych ar y darlun sirol ac mae adolygu'r trefniadau yn anorfod o ran cynaliadwyedd ariannol yn y cyfnod heriol hwn o ran cyllidebau'r awdurdod er sicrhau bod ein trefniadau rheoli ymarferol yn effeithiol ac yn effeithlon.
- 2.3 Ni fydd rhai o'r cynigion at ddant pawb, ond credaf fod yr hyn sydd yn cael ei gyflwyno yn gosod cyfeiriad a chyd-destun ar gyfer rheoli parcio yn gytbwys ac effeithiol yng Ngwynedd yn y dyfodol.
- 2.4 Mae'r argymhellion hefyd yn cael eu cynnig er sicrhau bod balans teg yng nghyllideb y Cyngor. Mae effaith chwyddiant a Threth ar Werth yn unig dros y cyfnod ers 2007 tua 15%. Rhaid oedd sicrhau nad yw'r gyllideb parcio yn parhau i beidio ac ymateb i chwyddiant a thrwy hynny yn ychwanegu at y pwysau ariannol ar gyllidebau a gwasanaethau eraill.
- 2.5 Mae'r prif benawdau a ystyriwyd fel a ganlyn:
- Meini prawf ar gyfer bandio Dinasoedd, Trefi a Phentrefi
 - Meini prawf ar gyfer Dynodiadau Arhosiad Byr ac Arhosiad Hir, a pharcio am ddim ym meysydd parcio oddi ar y stryd y Cyngor.
 - Cynigion ar gyfer y strwythur ffioedd parcio ceir
 - Cynigion i feysydd parcio ychwanegol ddod yn feysydd parcio talu ac arddangos
 - Cynigion / opsiynau ar gyfer parcio yn ystod cyfnod y Nadolig
 - Cynnig / opsiynau ar gyfer deiliaid y Bathodyn Glas
 - Cynnig ar gyfer ffioedd parcio ar y stryd
 - Cynnig ar gyfer parcio Bysus / Bysus Gwyliau
 - Tocynnau parcio blynyddol
 - Cynnig ar gyfer parcio i Breswylwyr
 - Rheoli meysydd parcio preifat
 - Cynlluniau peilot arfaethedig
 - Materion heb eu datblygu a'r rhesymau
 - Ystyriaethau ar gyfer y dyfodol

3. MEINI PRAWF AR GYFER BANDIO DINASOEDD, TREFI A PHENTREFI

3.1 Mae bandio canolfannau Gwynedd yn ffordd synhwyrol a theg o bennu ffioedd parcio ceir ac fe ymgwymerwyd ag ymchwil i'r meini prawf sy'n cael eu defnyddio ar gyfer hyn mewn awdurdodau eraill. Mae maint yr ardal fanwerthu, p'un a yw'r ganolfan o fewn i ardal dwristiaid ac ati, hefyd yn cael eu cynnwys wrth ystyried bandio. Mae natur y ganolfan y lleolir darpariaeth parcio ynddi yn bwysig o ran cyflawni rheolaeth parcio da.

3.2 Mae'r meini prawf bandio arfaethedig ar gyfer canolfannau Gwynedd fel a ganlyn:

Bandio	Meini Prawf
Band 1	Dros 350 o siopau manwerthu.
Band 2	Rhwng 100 a 350 o siopau manwerthu + prif drefi marchnad.
Band 3	Dros 50 o siopau manwerthu a busnesau eraill a trefi a phentrefi sy'n cael eu heffeithio gan y tymor gwyliau, canolfannau arfordirol, hanesyddol a hamdden/adloniant.
Band 4	Dros 20 o siopau manwerthu a busnesau eraill NEU trefi a phentrefi sy'n cael eu heffeithio gan y tymor gwyliau, canolfannau arfordirol, hanesyddol a hamdden/adloniant.
Band 5	Llai nag 20 o siopau manwerthu a busnesau eraill a dim effaith tymhorol sylweddol.

Nodyn: Busnesau eraill yn cynnwys Tai Tafarn, Sefydliadau Gwely a Brecwast, Tai Bwytau ayb

4. MEINI PRAWF AR GYFER DYNODIADAU ARHOSIAD BYR AC ARHOSIAD HIR, A PHARCIO AM DDIM YM MEYSYDD PARCIO ODDI AR Y STRYD Y CYNGOR.

4.1 Ar hyn o bryd o'r 114 meysydd parcio sy'n eiddo i'r Cyngor ac sy'n cael eu rheoli gan y Gwasanaeth Trafnidiaeth, mae 17 wedi eu dynodi fel meysydd parcio Arhosiad Byr, 29 fel Arhosiad Hir ac mae 68 yn feysydd parcio am ddim. Y sefyllfa gyfredol yw nad oes meini prawf pendant wrth gategoreiddio'r meysydd parcio hyn i gefnogi dynodiad arhosiad byr neu arhosiad hir ac yn aml iawn mae'n ddibynnol ar amgylchiadau hanesyddol. Yn gyffredinol fodd bynnag, y meysydd parcio Arhosiad Byr yw'r rheini sydd wedi eu lleoli'n agosach at ganol trefi, ac mae'r rhai Arhosiad Hir ymhellach i ffwrdd.

4.2 Mae ymchwil yn dangos bod gosod meini prawf ar gyfer dynodi meysydd parcio yn sicrhau cysondeb a thegwch ac yn cynnig eglurder o ran beth yw amcanion yr Awdurdod o ddarparu parcio arhosiad byr a hir.

4.3 Argymhellir y maen prawf canlynol er mwyn dynodi meysydd parcio arhosiad byr a hir:

Bydd meysydd parcio sydd o fewn oddeutu 100 metr i Ganol Trefi yn cael eu dynodi'n feysydd parcio Arhosiad Byr tra bydd eraill yn y categori Arhosiad Hir.

4.4 Mae mwyafrif y meysydd parcio di-dâl wedi ei dynodi felly ar y sail eu bod yn disgyn i gategoriâu Band 5 gweler 3.2

5. CYNIGION AR GYFER Y STRWYTHUR FFFIOEDD PARCIO CEIR

5.1 Gall rheolaeth barcio effeithiol wneud cyfraniad cadarnhaol ar gyfer cynnal yr economi leol. Yn amlwg, mae cefnogi'r economi leol yn ddyhead sylfaenol gan Gyngor Gwynedd, ac o'r herwydd mae'r strwythur ffioedd parcio wedi'i ddylunio gan gadw'r agweddau allweddol a ganlyn mewn cof:

- Cyfleusterau Arhosiad Byr i fod am gyfnod aros byr yn unig gydag uchafswm amser aros i annog trosiant. Cyfleusterau Arhosiad Hir i fod yn fforddiadwy am gyfnodau hirach i annog y rheini nad ydynt ar unrhyw frys i aros yn y ganolfan am gyfnodau hirach o amser.
- Strwythur ffioedd sy'n hawdd i bawb ei ddeall.
- Pennu ffioedd sy'n rhesymol ac yn hawdd i'w talu
- Pennu ffioedd am gyfnodau o 24 awr i osgoi dryswch
- Cynnig peth cyfle am barcio am ddim yn ystod cyfnodau tawel i hybu llawer o fasnachu ar y stryd
- Sicrhau parcio am ddim am gyfnod cyfyngedig ar y stryd ar gyfer pobl sydd eisiau delio ag ychydig o faterion ac angen gwneud hynny yn gyflym.

5.2 Gweler isod y tablau strwythur ffioedd a ddyluniwyd i fodloni'r meini prawf hyn [wedi ei seilio ar ffi o £1 am awr]:

Band 1

Meysydd Parcio Arhosiad Byr: Dim aros am fwy na 3 awr

1 awr	£1.00	Oriau Gorfodaeth: 08:00 – 18:00
2 awr	£2.00	
3 awr	£3.00	

Meysydd Parcio Arhosiad Hir: Hefyd ar gael i ddeiliaid tocyn blynyddol.

Nid yw'r newidiadau sy'n cael eu cynnig yn wahanol i'n cyfnod tâl cyfredol ac nid ydynt yn effeithio ar delerau ac amodau i ddeiliaid tocynnau parcio blynyddol o ran y ddarpariaeth arhosiad hir.

Dim amrywiaethau tymhorol

Hyd at 4 awr	£2.00	Cyfnod gorfodaeth: 24 awr y dydd
Hyd at 8 awr	£3.00	
Hyd at 12 awr	£4.00	
Hyd at 24 awr (yn cario o un dydd i'r nesaf)	£5.00	

Band 2

Meysydd Parcio Arhosiad Byr: Dim aros am fwy na 3 awr

1 awr	£1.00	Oriau Gorfodaeth: 10:00 – 16:30
2 awr	£2.00	
3 awr	£3.00	

Meysydd Parcio Arhosiad Hir: Hefyd ar gael i ddeiliaid tocyn blynyddol.

Nid yw'r newidiadau sy'n cael eu cynnig yn wahanol i'n cyfnod tâl cyfredol ac nid ydynt yn effeithio ar delerau ac amodau i ddeiliaid tocynnau parcio blynyddol o ran y ddarpariaeth arhosiad hir.

Dim amrywiaethau tymhorol

Hyd at 4 awr	£2.00	Cyfnod gorfodaeth: 24 awr y dydd
Hyd at 8 awr	£3.00	
Hyd at 12 awr	£4.00	
Hyd at 24 awr (yn cario o un dydd i'r nesaf)	£5.00	

Band 3

Arhosiad Byr: Dim aros am fwy na 3 awr

Haf		
1 awr	£1.00	Oriau Gorfodaeth 8:00 – 18:00
2 awr	£2.00	
3 awr	£3.00	

Gaeaf		
1 awr	£1.00	Oriau Gorfodaeth 10:00: – 16:30:
2 awr	£2.00	
3 awr	£3.00	

Arhosiad Hir: Hefyd ar gael i ddeiliad tocyn blynyddol a bydd yn destun gorfodaeth 24 awr.

Haf		
Hyd at 4 awr	£3.00	Oriau Gorfodaeth: 24 awr
Hyd at 8 awr	£4.50	
Hyd at 12 awr	£6.00	
Hyd at 24 awr	£7.50	

Gaeaf		
Hyd at 4 awr	£2.00	Oriau Gorfodaeth: 24 awr
Hyd at 8 awr	£3.00	
Hyd at 12 awr	£4.00	
Hyd at 24 awr	£5.00	

a

Band 4

Arhosiad Byr: dim darpariaeth

Arhosiad Hir: Hefyd ar gael i ddeiliaid tocyn blynyddol.

Hyd at 4 awr	£1.00	Cyfnod gorfodaeth: 24 awr
Hyd at 8 awr	£2.00	
Hyd at 12 awr	£3.00	
Hyd at 24 awr (yn cario o un dydd i'r nesaf)	£4.00	

Band 5

Parcio Am Ddim

- 5.3 Pwysleisir mai ffigwr dangosol yw'r ffioedd arfaethedig a nodir ymhob band a nodir uchod yn paragraff 5.2. Rhaid rhoi ystyriaeth benodol i'r ffi i'w gosod yng nghyd-destun yr angen i ddal fyny gyda effaith chwyddiant a TAW ers 2007 a chyd-destun ariannol heriol a wynebir gan yr awdurdod.
- 5.4 Mae gwaith wedi ei wneud ar y cyd rhwng swyddogion yr Adran Rheoleiddio a'r Adran Cyllid i fodelu incwm tebygol ar sail ffioedd amrywiol. Nid yw hyn yn dasg hawdd gan fod cymaint o ffactorau yn dylanwadu ar lefelau incwm gyda llawer ohonynt y tu hwnt i reolaeth y Cyngor ac na ellid rhagamcanu maint eu dylanwad. Wedi dweud hyn ac ar sail y wybodaeth sydd ar gael, mae swyddogion y ddwy Adran yn weddol hyderus y gall y newidiadau i'r strwythur ffioedd ac i'r drefn rheolaeth parcio gynhyrchu incwm ychwanegol o oddeutu £52,000 i'r Cyngor o'r meysydd parcio talu ac arddangos presennol..

Tabl 1

Tabl yn dangos amcangyfrif o incwm ar feysydd parcio talu ac arddangos presennol ar sail strwythur ffioedd newydd.

Graddfa (seiliedig ar bris awr mewn arhosiad byr)	Tafluniad Incwm (net)	Gwahaniaeth Incwm Presennol a Thafluniad Strwythur Newydd	Sylwadau
Strwythur ffi parcio presennol	£1,136,817.50	dim	
£0.80	£1,003,082.18	-£133,735.32	
£1.00	£1,188,976.34	£52,158.84	Senario a argymhellir
£1.20	£1,411,972.34	£275,154.84	
£1.40	£1,548,866.35	£412,048.85	

- 5.5 Roedd y Pwyllgor Craffu yn awyddus i gynnig opsiwn i gymunedau i unai lleihau ffi parcio lleol trwy sybsideiddio'r ffioedd craidd sydd yn cael eu cymeradwyo neu i roi premiwm uwch ar ben y ffioedd er mwyn codi arian ar gyfer defnydd cymunedol. Er enghraifft, gallai Cyngor Tref benderfynu codi ffioedd o ddyweder 20% ar ben ffioedd sylfaenol ac fe fyddai'r refeniw ychwanegol fyddai yn deillio o hynny yn cael ei drosglwyddo i'r Cyngor Tref gan Cyngor Gwynedd ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Mater i'r Cyngor Tref fyddai dewis sut i ddefnyddio'r arian ychwanegol yma.

6. CYNNIG AR GYFER PARCIO YN YSTOD CYFNOD Y NADOLIG

- 6.1 Mae nifer o opsiynau wedi eu hystyried ar gyfer ymdrin â pharcio'n ystod y Nadolig, sy'n amrywio o wneud dim byd o gwbl i gynnig cynllun parcio am ddim fyddai'n costio tua £100,000 y flwyddyn i'r Cyngor. Yr hyn sy'n bwysig wrth ystyried y mater hwn yw bod rhaid i'r cynnig wirioneddol fodloni'r hyn yr ymdrechir i'w gyflawni, sef denu siopwyr i Ddinas a Threfi Gwynedd i siopa yn ystod y cyfnod sy'n arwain at y Nadolig.

- 6.2 Eto, rhaid i'r cynnig fod yn glir ac yn hawdd i'w deall. Ar ôl y trefniadau a roddwyd ar waith yn ystod Nadolig 2013, dosbarthwyd holiaduron. Nododd y rhan fwyaf o fusnesau a siopwyr wnaeth ymateb eu bod yn credu fod y trefniadau wedi bod yn fuddiol, ac felly'n llwyddiannus. Cynigir felly bod trefniadau i ddarparu parcio am ddim yn ystod y cyfnod sydd yn arwain at y Nadolig yn cael eu gwneud yn barhaol. Gall union natur y Cynllun amrywio o flwyddyn i flwyddyn. Bydd y penderfyniad ar y trefniadau gweithredol yma i'w cytuno rhwng y Pennaeth Adran a'r Aelod Cabinet. Bydd y trefniadau yn cael eu monitro o flwyddyn i flwyddyn. Mae'r trefniant sylfaenol a gynigir ar gyfer cynllun parcio am ddim yn ystod y cyfnod sydd yn arwain at y Nadolig fel a ganlyn:

Cynnig	Amcangyfrif o'r Gost (£)
Am ddim o'r penwythnos cyn yr wythnos lawn gyntaf yn arwain at wythnos y Nadolig. Ffioedd yn cael eu codi eto o 27 Rhagfyr ymlaen.	Hyd at £40,000.00

7. CYNNIG I FEYSYDD PARCIO YCHWANEGOL DDOD YN FEYSYDD PARCIO TALU AC ARDDANGOS

- 7.1 Trwy ddefnyddio'r meini prawf a argymhellir ar gyfer dynodi meysydd parcio Arhosiad Byr, Arhosiad Hir a pharcio am ddim (Adran 4), a'r meini prawf a argymhellir ar gyfer bandio (Adran 3), byddai hyn yn golygu bod 1,163 o gyfleusterau parcio ychwanegol yn dod yn feysydd parcio talu ac arddangos. Dylai hyn greu referniw ychwanegol i'r Cyngor yn flynyddol.
- 7.2 Defnyddir amcangyfrifon incwm yn seiliedig ar ddadansoddiad sensitifrwydd i sefydlu'r referniw ychwanegol mwyaf tebygol y gellid ei greu o'r meysydd parcio hyn wrth ddatblygu'r achos busnes:

Arfon	Dyn.	Bandio	Nifer
Safle Shell, Caernarfon	Hir	2	160
Dau faes parcio ar Lôn Glan Môr, Hiracl, Bangor	Hir	4	20 + 50
Cae Star, Bethesda	Hir	4	55
Pant Dreiniog, Bethesda	Hir	4	70
Dwyfor	Dyn.	Bandio	Nifer
Maes parcio ger tafarn y Black Lion, Pwllheli	Hir	2	63
Penmount, Pwllheli	Hir	2	59
Traeth y De, Pwllheli	Hir	2	15
Cefn Stryd Lombard, Porthmadog	Byr	2	30
Borth y Gest, Porthmadog	Hir	2	60
Cei Bach, Porthmadog	Byr	2	18
Abereistedd, Cricieth	Hir	3	20
Maes Parcio, Porth Neigwl	Hir	4	25
Afonfawr, Penllech, Pen Llŷn	Hir	4	40
Glan Pwll, Nefyn	Hir	4	50
Y Ddôl, Nefyn	Hir	4	50
Colwyn Banc, Beddgelert	Hir	4	50
Meirionnydd	Dyn.	Bandio	Nifer
Sgwâr Talbot, Barmouth	Byr	3	40
Neuadd Dyfi, Aberdyfi	Hir	3	30
Castle Hotel, Harlech	Byr	3	25
Rhodfa'r Môr, Tywyn	Hir	3	114
Cae Bach, Tywyn	Hir	3	60
Prif Faes Parcio, Penrhyndeudraeth	Hir	4	40
Prif Faes Parcio, Trawsfynydd	Hir	4	19

- 7.3 Dylid nodi bod angen buddsoddiad cyfalaf i gyflwyno cyfleusterau talu ac arddangos yn y meysydd parcio ychwanegol hyn er mwyn gosod y cyflenwad trydan angenrheidiol, y peiriannau a'r arwyddion. Byddai rhaid defnyddio cyllidebau presennol a referniw a godir i ariannu'r buddsoddiad yma. Mae'r amcangyfrifir o gost eitemau unigol i addasu meysydd parcio fel a ganlyn:

Disgrifiad	£
Cyflenwi a gosod un peiriant talu ac arddangos (fesul 50 o lefydd)	3,200
Arwyddion a llinellau	1,700
Costau Cyfreithiol (Gorchmynion Traffig, Ymgynghori a Hysbysebu)	1,500

- 7.4 Gallai'r gost o addasu rhai o'r meysydd parcio unigol fod hyd at £20,000. Mae amcangyfrif dechreuol o'r cyfalaf angenrheidiol i gyflawni'r holl newidiadau tua £300,000. Mae referniw cynnal a rheoli blynyddol hefyd yn ystyriaeth yn yr achos busnes a bydd rhaid addasu'r gyllideb i adlewyrchu hyn. Os gweithredir hyn byddai'r gwaith yn cael ei raglennu dros 2 neu 3 blwyddyn ariannol. Rhagwelir y byddai'r gwaith i ddod a pob maes parcio ar y rhestr i safon priodol i'w gwneud yn faes parcio talu ac arddangos.

- 7.5 Ar sail y gwaith modelu a wnaed gan yr Adran Rheoleiddio a'r Adran Cyllid rhag amcanir y dylai ychwanegu'r meysydd parcio a nodwyd yn 7.2 at y rhestr meysydd parcio talu ac arddangos greu incwm o tua £179,000 yn ychwanegol i'r Cyngor.

Tabl 2

Tabl yn dangos amcangyfrif o incwm o feysydd parcio talu ac arddangos ychwanegol ar sail strwythur ffioedd newydd.

Graddfa [seiliedig ar bris awr mewn arhosiad byr)	Tafluniad Incwm [net]T	Sylwadau
£0.80	£158,971	
£1.00	£179,267	Senario Argymhellir
£1.20	£207,154	
£1.40	£224,325	

8. CYNNIG / OPSIYNAU AR GYFER DEILIAID Y BATHODYN GLAS

- 8.1 Cynhaliwyd ymgynghoriad cychwynnol ar yr opsiynau sydd ar gael i ddelio â'r ddarpariaeth barcio ar gyfer deiliaid y bathodyn glas rhyw dair blynedd yn ôl. Mae'r opsiynau fel a ganlyn:

- Parcio am ddim i ddeiliaid bathodyn glas mewn meysydd parcio talu ac arddangos (fel y sefyllfa bresennol)
- Parcio am ddim mewn cyfleusterau Arhosiad Hir yn unig
- Parcio am ddim am gyfnod cyfyngedig
- Cyflwyno system docynnau blynyddol
- Codi'r un ffi â defnyddwyr eraill ar ddeiliaid bathodyn glas

- 8.2 Yr argymhelliad o'r ymgynghoriad cychwynnol oedd mabwysiadu system docynnau blynyddol. Roedd hyn yn ddibynnol ar y ffaith y dylai'r refeniw a gynhrychir o'r tocynnau a gyflwynir gael ei 'ddiogelu' a'i ddefnyddio i wella cyfleusterau mynediad yn gyffredinol o fewn meysydd parcio ac ar strydoedd trefi a phentrefi'r Sir. Credir bod hyn yn ddyhead teg sydd yn cyfarch anghenion deiliaid bathodynau glas.

- 8.3 Amcangyfrifwyd y byddai'n cymryd o leiaf chwe mis i ddatblygu cynllun o'r fath, a byddai'r refeniw blynyddol a gynhrychir (yn seiliedig ar docyn yn costio £30 y flwyddyn bryd hynny) hyd at £30,000 y flwyddyn. Byddai rhaid ail edrych ar bris tocyn blynyddol fel rhan o'r achos busnes os penderfynir symud ymlaen gyda'r opsiwn yma.

- 8.4 Fel rhan o'r gwaith i ddatblygu'r cynllun manwl, dylid nodi y bydd angen cymal asesiad effaith cydraddoldeb llawn ac ymgynghoriad pellach cyn gwneud penderfyniad terfynol ar fanylion gweithredu cynllun o'r fath. Gallai hyn gymryd rhwng 9 a 12 mis i'w gwblhau ar gyfer y Sir gyfan. Rhagwelir mai'r cynharaf y gellid gweithredu'r cynnig hwn felly fyddai 1af Ebrill 2016.

- 8.5 Mae trefniadau cyfredol Cyngor Gwynedd yn golygu nad yw deiliaid Bathodyn Glas yn cael eu cosbi'n ariannol am eu trosedd gyntaf os ydynt yn torri gweithdrefnau parcio'r Cyngor. Mae hyn yn golygu colled incwm o tua £22,000.00 y flwyddyn sydd yn cael ei ysgwyddo gan yr Awdurdod.
- 8.6 I gyd-fynd a llawer o awdurdodau eraill ac o ystyried bod gweithdrefnau parcio wedi bod yn ei lle ers 8 mlynedd cynigir na ddylid cael trefniant o'r fath, ac y dylid ymdrin ag achosion pan fo deiliaid bathodyn glas yn mynd yn groes i'r gweithdrefnau parcio yn yr un modd ag achosion eraill.

9. CYNNIG AR GYFER FFOEDD PARCIO AR Y STRYD

- 9.1 Mae sgôp yn bendant am godi tâl am barcio ar y stryd mewn dinasoedd, trefi a chanolfannau eraill. Gall hyn greu refeniw, ond mewn rhai achosion, gallai hefyd beri effaith andwyol ar yr economi leol, yn enwedig i'r rheini sydd eisiau galw mewn i siop wrth fynd heibio ar gyfer ymdrin ac un neu ddau o faterion e.e. galw yn y banc, prynu papur neu dorth.
- 9.2 Mae'r ymchwil a ymgwymerwyd yn amlinellu'n glir bod rheolaeth barcio effeithiol yn cynnwys cymysgedd dda o barcio tymor byr am ddim, ynghyd â chyfleusterau a reolir ar gyfer y rheini sy'n dymuno treulio cyfnodau hwy yn y canolfannau h.y. trwy feysydd parcio talu ac arddangos. Felly, mae baeau aros cyfyngedig sy'n darparu cyfleuster parcio am ddim am gyfnodau byr mewn canolfannau, yn ddarpariaeth hanfodol ar gyfer y bobl hynny sy'n dymuno galw mewn yn sydyn i siopa neu ar fusnes, ac mae'n cefnogi'r economi leol. Mae'r strwythur ffioedd parcio sydd yn cynnig parcio am ddim mewn meysydd parcio arhosiad hir cyn 10.00 y bore ac ar ôl 11.30 y prynhawn hefyd yn cyfrannu at hyn.
- 9.3 Fodd bynnag, mae rhai ardaloedd fyddai'n elwa o ffioedd parcio ar y stryd neu briffordd fel modd o reoli'r stryd/ffordd yn effeithiol. Mae gan Wunedd ddarpariaethau o'r fath eisoes ar y Promenâd yn Abermaw ac ym Mhen-y-Gwryd. Mae ardaloedd o'r fath yn ategu'r cyfleusterau parcio oddi ar y stryd sydd ar gael ac maent yn helpu i sicrhau cydbwysedd da o barcio ar y stryd ac oddi ar y stryd lle nad oes angen unrhyw barcio tymor byr. Maent hefyd yn medru gwneud cyfraniad pwysig at ddiogelwch defnyddwyr y ffyrdd.
- 9.4 Mae'r tabl isod yn amlinellu'r lleoliadau a argymhellir amcangyfrifir ar gyfer darparu cyfleusterau parcio talu ac arddangos ar y stryd ynghyd a'r nifer o lefydd parcio dan sylw nifer y baeau a'r refeniw ac amcangyfrif. Bydd angen addasu'r gyllideb refeniw yn flynyddol i adlewyrchu unrhyw gostau cynnal ychwanegol yn deillio o'r newidiadau yma.

Lleoliad	Llefydd	Cost Cyfalaf
Ffordd y Cob, Pwllheli [Band 2]	37	£10k
Promenâd, Pwllheli [Band 4]	168	£15k
Promenâd, Tywyn [Band 4]	102	£10k
Cynllun Y Fach Abersoch [Band 4]	40	£80k

Cyfanswm Llefydd
347

10. CYNNIG AR GYFER PARCIO BYSUS / BYSUS GWYLIAU

- 10.1 Mae denu Bysus Teithiau Gwyliau i ganolfannau twristiaeth Gwynedd yn bwysig iawn i'r economi leol. Mae'n bwysig hefyd cefnogi'r bysus hynny wrth ddarparu cyfleusterau parcio digonol, sydd â digon o arwyddion, a byddai manau parcio arbennig i fysus gwyliau yn sicrhau bod llefydd ar gael i'r rheini sy'n dymuno ymweld â'r cyrchfannau twristiaeth allweddol.
- 10.2 Mae darparu a neilltuo llefydd i fysus gwyliau mewn meysydd parcio yn golygu y byddai angen aberthu rhai llefydd parcio ceir, ac felly byddai'n arwain at golli rhywfaint o incwm. Credir ei bod yn rhesymol codi ffi parcio ar fysus sy'n ymweld â threfi'r ardal.
- 10.3 Mae'r tabl isod yn amlinellu'r ffioedd a argymhellir ar gyfer parcio bysus gwyliau mewn cyfleusterau Arhosiad Hir yn unig oddi mewn i'r pedwar band a argymhellir:

Ffioedd
£3.00 Hanner Diwrnod - £4.00 Diwrnod Llawn

Lleoliad	Llefydd
Safle Shell, Caernarfon	8
Maes parcio Y Maes, Cricieth	2
Iard yr Orsaf, Porthmadog	7
Y Grin, Bala	9
Maes parcio Black Patch, Abermaw	10
Sgwâr Diffwys, Blaenau Ffestiniog	2
Maes parcio Min y Don, Harlech	6
Maes parcio'r Marian, Dolgellau	2

Cyfanswm Llefydd
46

10.4 Amcangyfrif y gallai'r refeniw a gynhyrchir o'r drefn hon fod hyd at £8,500 y flwyddyn.

11. CYNNIG AR GYFER TOCYNNAU PARCIO BLYNYDDOL

11.1 Mae'r polisi a'r ffioedd cyfredol ar gyfer tocynnau parcio blynyddol wedi bod mewn lle ers yr adolygiad parcio yn 2007. Mae'r nifer sy'n prynu tocyn blynyddol yn syfrdanol o isel o ystyried y gwerth am arian mae'r tocyn yn ei gynnig, gyda tua 1200 o drigolion Gwynedd yn prynu tocyn yn flynyddol am £100 [£2 yr wythnos]. Mae'r pris am docyn i'r rheini sy'n byw tu allan i Wynedd yn £200 [£4 yr wythnos], ac mae'r nifer yn ofnadwy o isel, tua 29 o docynnau'n flynyddol. Mae'n debyg nad yw'r ffioedd gwahanol i'r rheini sy'n byw tu allan i Wynedd yn annog pobl i brynu'r tocynnau blynyddol, a hwyrach ei fod yn cael ei weld yn rhywbeth plwyfol.

11.2 Nid yw'r nifer isel o docynnau blynyddol a brynir yn broblem o ran gweithrediad a rheolaeth parcio yng Ngwynedd. Fodd bynnag, mae'n gynnig da, ond gallai'r cynnig elwa o well marchnata fel opsiwn sydd yn cynnig gwerth am arian. Efallai y byddai hynny yn cynyddu ei apêl i drigolion y Sir ac i'r rhai sy'n gweithio yng Ngwynedd neu yn ymweld ar Sir yn aml.

11.3 Mae tair elfen i'r cynnig o ran tocynnau blynyddol:

11.3.1 Gwella'r marchnata ar gyfer y tocynnau blynyddol i annog mwy o bobl i'w prynu;

11.3.2 Gwneud i ffwrdd â'r ffioedd gwahanol i drigolion Gwynedd a phobl nad ydynt yn drigolion Gwynedd;

11.3.3 Gosod ffi flynyddol o £125 [£2.50 yr wythnos] i bawb.

12. CYNNIG AR GYFER PARCIO I BRESWYLLWYR

12.1 Roedd y polisi parcio preswylwyr cyfredol yn angenrheidiol er mwyn i'r Cyngor allu adennill ei gostau wrth fabwysiadu cynllun parcio i breswylwyr mewn unrhyw leoliad. Yn fras mae'r cynllun hwn yn caniatáu i breswylwyr gael tocyn am hyd at ddau gar. Cost presennol hyn yw £50 am y car cyntaf a £80 am yr ail gar. Cafwyd rhai cynlluniau parcio llwyddiannus i breswylwyr yng Ngwynedd, ac mae rhai ardaloedd wedi gwrthod cyflwyno'r cynllun ar ôl ymgynghoriad lleol.

12.2 Cynigir cadw'r polisi hwn fel y mae oherwydd bod y cydbwysedd i'w weld yn gywir ar hyn o bryd rhwng y niferoedd a'r ffioedd. Nid yw'r ffi wedi codi ers sefydlu'r cynlluniau ac er nad oes cynnig i gynyddu'r ffi ar hyn o bryd, bydd rhaid adolygu'r ffi yn rheolaidd yn unol â rheoliadau sefydlog y Cyngor.

13. RHEOLI MEYSYDD PARCIO PREIFAT

- 13.1 Mae'r Gwasanaeth Trafnidiaeth wedi bod yn llwyddiannus wrth ddenu ac ymgymryd â gweithrediadau rheoli gan gynnwys gorfodaeth, archwiliadau, cynnal a chadw a chasglu arian o nifer o feysydd parcio preifat. Mae manylion y safleoedd cyfredol a reolir ynghyd a'r nifer o faeau fel a ganlyn:

Lleoliad	Comisiwn	Llefydd
Ysbyty Gwynedd, Bangor	Rheoli a Gorfodaeth	1,867
Y Galeri, Caernarfon	Rheoli a Gorfodaeth	20
Ysbyty Alltwen, Tremadog	Gorfodaeth	140
Lon y Felin, Felinheli	Gorfodaeth	41
Maes parcio CADW, Harlech	Gorfodaeth	25
Y Clinig, Pwllheli	Gorfodaeth	25

- 13.2 Mae amrywiadau yn sgôp y gweithgareddau a threfniadau ariannol y cyrff sydd wedi comisiynu Cyngor Gwynedd i ddarparu'r gwasanaethau hyn. Mae hyn yn anorod ar gyfer diwallu costau gorfodaeth a gweinyddol i ymateb i anghenion y tîrfeddianwyr dan sylw mewn cytundebau unigol.
- 13.3 Mae contractio gyda chyrff preifat / cyhoeddus i reoli parcio ceir yn amlwg yn gyfle i greu incwm, ond dylai'r trefniadau a'r ffioedd gael eu hadolygu'n rheolaidd a'u monitro yn erbyn gwir gostau rheoli'r asedau. Bydd hyn yn sicrhau nad yw darparu gweithgareddau yn costio mwy i'r Awdurdod na'r hyn mae'r ffi rheoli yn ei gynhyrchu.
- 13.4 Y cynnig yw parhau gyda'r trefniadau cyfredol ond monitro'r gwir gostau i'r Cyngor o gynnal y gweithgareddau hyn ar ran cyrff/cwmnïau allanol a gweithredu ar unrhyw sefyllfa sy'n creu colled ariannol trwy ail drafod neu derfynu'r cytundeb.

14. CYNLLUN PEILOT ARFAETHEDIG

Talu heb arian parod

- 14.1 Mae peiriannau talu ac arddangos yr Awdurdod yn ei gwneud yn ofynnol i'r rheini sy'n eu defnyddio i dalu gydag arian mân, ac nid ydynt yn rhoi newid os na chaiff y swm cywir ei roi yn y peiriant. Mae hyn wedi bod yn destun sylw negyddol yn y wasg. Nifer fychan o gwynion gan aelodau a'r cyhoedd. Mae'r drefn talu ag arian hefyd yn golygu cyfyngiadau ar y Cyngor o ran caniatáu cynnydd graddol pellach mewn ffioedd parcio yn y dyfodol yn unol â chwyddiant ac ati.
- 14.2 Mae costau blynyddol o tua £36,450 i gwmni preifat wagio'r arian mân mewn peiriannau talu ac arddangos yn flynyddol.

- 14.3 Cafwyd rhai achosion lle mae pobl wedi torri i mewn i beiriannau talu ac arddangos a dwyn yr arian, gan felly greu colled ariannol uniongyrchol, a cholled refeniw am gyfnod wedi hynny oherwydd bod y peiriannau wedi torri ac felly'n methu cael eu defnyddio.
- 14.4 Y cynnig yw treialu rhai opsiynau di-arian drwy gyflwyno peiriannau talu ac arddangos lle gall pobl dalu gyda chardiau credyd / debyd neu hyd yn oed trwy ddefnyddio eu ffôn symudol. Ar ôl treialu ac ymchwilio'n bellach i'r dechnoleg sydd ar gael a'r costau cysylltiedig, gellid cyflwyno'r peiriannau newydd yn raddol dros gyfnod o amser wrth i'r peiriannau talu ac arddangos cyfredol ddod i ddiwedd eu hoes weithredol.

15. MATERION HEB EU DATBLYGU YMHELLACH

Talu wrth adael

- 15.1 Derbynnir y gall trefniant talu wrth adael rhoi hyblygrwydd i'r rheini sy'n parcio i aros mewn canolfannau am gyfnodau hirach na'r disgwyl heb fod ofn derbyn tocyn cosb parcio.
- 15.2 Mae costau gosod a chynnal a chadw (ar alw) sylweddol ynghlwm â threfniadau talu wrth adael ac, oherwydd y galw am amser staff ac adnoddau ariannol, mae'r opsiwn hwn wedi'i ddiystyru ac nid yw wedi'i ddatblygu ymhellach fel rhan o'r adolygiad hwn. Hefyd, byddai gosod a gweithredu system talu wrth adael yn effeithio ar gerbydau yn mynd i mewn ac allan o feysydd parcio ble bo "trosiant" llefydd parcio yn sylweddol. Yn ogystal, byddem yn colli llefydd parcio er mwyn gwneud lle i osod a gweithredu system o'r fath.

Adnabod platiau rhif yn awtomatig

- 15.3 Mae'r dechnoleg hon yn gadael i Swyddogion Gorfodaeth Sifil ddefnyddio technoleg camera i sefydlu p'un a yw cerbydau penodol wedi talu ac arddangos ym meysydd parcio oddi ar y stryd y Cyngor.
- 15.4 Byddai angen buddsoddiad sylweddol er mwyn sicrhau bod system o'r fath yn cael ei gweithredu'n llwyddiannus. Byddai'n rhaid newid y peiriannau talu ac arddangos i fath lle byddai'n rhaid rhoi plât rhif y cerbyd i mewn. Byddai angen cadw cronfa ddata ganolog hefyd i wirio'r data a gasglwyd mewn meysydd parcio.
- 15.5 Oherwydd costau cyfalaf sylweddol yn gysylltiedig â sefydlu'r system gymhleth hon, diystyriwyd yr opsiwn hwn ac ni chafodd ei ddatblygu ymhellach fel rhan o'r adolygiad hwn.

Gorfodaeth TCC

- 15.6 Gellir defnyddio gorfodaeth TCC i orfodi tramgwyddau parcio mewn ardaloedd lle mae TCC yn weithredol e.e. amgylchedd Stryd Fawr. Byddai'r rheini sy'n mynd yn groes i'r gorchymyn parcio yn derbyn hysbysiad o ddirwy trwy'r post.
- 15.7 Mae'r system hon wedi cael ei mabwysiadu mewn rhai canolfannau ond caiff ei gweld fel system amhersonol. Mae costau sefydlu uchel ynghlwm â'r trefniant hefyd, a chymhlethdodau gydag ansawdd y camerâu TCC fyddai eu hangen.

15.8 Oherwydd costau, y cymhlethdod a'r ddelwedd negyddol ac amheronol, diystyriwyd yr opsiwn hwn ac ni chafodd ei ddatblygu ymhellach fel rhan o'r adolygiad hwn.

16. YSTYRIAETHAU AR GYFER Y 6 MIS NESAF

Asedau meysydd parcio mewn adrannau eraill:

16.1 Mae'n amlwg fod y Cyngor yn berchen ar nifer o feysydd parcio mewn Parciau Gwledig, Canolfannau Hamdden ac ati. Ac yn amlwg mae gweithdrefnau rheoli gwahanol Adrannau yn y Cyngor yn wahanol i'w gilydd o ran sut maent yn ymdrin â'r asedau.

16.2 Gan fod y Cyngor yn cael ei weld gan y cyhoedd fel un corff unffurf, ystyrir y byddai'n werth mabwysiadu'r cynigion a amlinellir yn yr adolygiad hwn ar gyfer yr holl asedau parcio sydd ym mherchnogaeth y Cyngor.

16.3 Ar ôl yr adolygiad hwn, cynigir bod cynllun busnes yn cael ei baratoi i adnabod asedau parcio eraill yn y Sir a sefydlu pa refeniw a ellid ei gynhyrchu o'r asedau hyn petai'r cynigion a amlinellir yn yr adolygiad hwn yn cael eu mabwysiadu.

17. ASESAD EFFAITH

17.1 Fel rhan o'r adolygiad mae ystyriaeth wedi ei roi i effaith y gallai rhai opsiynau i newid y trefniadau parcio ei gael. Mae'r gwaith yma wedi cynnwys arolwg o berchnogion busnes ac aelodau o'r cyhoedd trwy holiadur. Tra derbynnir nad yw cynnydd mewn ffioedd parcio yn boblogaidd mae cydnabyddiaeth eu bod yn fodd priodol ac angenrheidiol i reoli traffic ac i gefnogi'r economi leol.

17.2 Yn ogystal, ystyriwyd perthnasedd cynigion i'r dyletswyddau cydraddoldeb cyffredinol ac i bob un o'r grwpiau cydraddoldeb [nodweddion gwarchoddedig]. Ystyrir mae'r prif fater i'w asesu yw effaith posib y newidiadau ar ddeiliaid bathodynnau glas. Yr argymhelliad allai gael effaith mwff yw'r cynnig i sefydlu trefn lle codi'r ffi parcio ar ddeiliaid bathodynnau glas ond bod trefn tocyn blynyddol am bris rhesymol yn cael ei mabwysiadu. Byddai'r incwm o'r tocynnau blynyddol yn cael ei ail fuddsoddi mewn gwelliannau i feysydd parcio [baeau llydan wedi eu dynodi, peiriannau hygyrch, mynediad hwylus i'r stryd].

17.3 Nid wy yn fwriad sefydlu'r cynllun hyd nes y bydd rhaglen ymgysylltu gyda'r grwpiau all gael eu heffeithio wedi ei dilyn a bod asesiad effaith llawn wedi cael ei ymgymryd.

17.4 Ni ystyrir bod y cynnig hwn i ail strwythuro ffioedd parcio yng Ngwynedd yn andwyol nac yn cael effaith anghymesur ar unrhyw grŵp o drigolion.

18. ARGYMHELLIAD

- 18.1 Bod y Cabinet yn rhoi sêl bendith i argymhellion yr adroddiad.
- 18.2 Bod y strwythur ffioedd newydd yn dod yn weithredol o 1af Ebrill 2015.
- 18.3 Bod cynllun tocyn blynyddol lle mae'r incwm yn cael ei ail fuddsoddi mewn gwelliannau hwyluso mynediad ar gyfer deiliaid bathodynnau glas yn cael ei ddatblygu dros y 12 mis nesaf a bod ymgynghoriad ac asesiad effaith ar y cynllun yn cael eu hymgymered yn ystod y cyfnod hwnnw.

Barn y swyddogion statudol

Y Prif Weithredwr:

"Mae'r rhesymeg y tu ol i'r argymhellion yn glir o'r sdroddiad a, fel y mae'r adroddiad wedi nodi, mae'r mater wedi derbyn sylw gan y Pwyllgor Craffu Cymunedau.

Y Swyddog Monitro:

Bydd angen dilyn trefniadau statudol ar gyfer addasu'r gorchmynion perthnasol a nodir yn yr adroddiad y bwriad i gynnal asesiadau ardrawiad cydraddoldeb ble'n berthnasol ar yr elfennau unigol cyn penderfynu yn derfynol ar eu gweithredu.

Y Pennaeth Cyllid:

"Rwyf yn cefnogi'r ymdrech i adolygu'r trefniadau rheoli parcio; fel mae'r adroddiad yn cydnabod, mae cryn amser ers gwneud hyn ddiwethaf ac felly mae'r adolygiad cyfredol yn amserol. Gallaf gadarnhau fod swyddogion o'r Adran Cyllid wedi cynorthwyo'r awdur i baratoi'r adroddiad ac rwyf yn fodlon gyda cywirdeb y ffigyrau.

Fel mae'r adroddiad yn nodi, petai effaith chwyddiant a newid yng nghyfraddau TAW wedi cael ei weithredu'n llawn, byddai costau parcio oddeutu 15% yn uwch nag y maent ar hyn o bryd. Mae arferion cyllidebu – a Rheolau Gweithdrefn Ariannol y Cyngor – yn disgwyl fod chwyddiant yn cael ei osod yn flynyddol ar ein cyllidebau, a pan nad yw'r cynnydd mewn gwir incwm yn gyson â'r cynnydd yn y gyllideb ceir diffyg. Mae'r gwasanaeth wedi derbyn cymorth yn y gorffennol er mwyn delio â hyn.

Bydd cynyddu ffioedd i'r hyn sydd wedi ei amlinellu yn yr adroddiad yn mynd peth o'r ffordd i gyflawni'r lefel incwm y byddai'r gwasanaeth wedi ei dderbyn petai chwyddiant wedi cael ei osod yn flynyddol yn unol â threfniadau cyllidebu arferol. Mater i'r Cabinet yw penderfynu lle dylai'r lefel incwm gael ei osod yng nghyd-destun hyn, yn ogystal a'i ddyheadau i gefnogi economi canol ein dinas, trefi a phentrefi. Er fod hwn, felly, yn fater sydd angen penderfyniad gwleidyddol, mae angen i aelodau gymryd y penderfyniad gyda'r holl wybodaeth ariannol i law.

Atodiadau